

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

VII. De malè Ordinantium & Ordinatorum Pœnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

ARTICULUS VII.
De malè Ordinantium
& Ordinatorum Pœnis.

SUMMARIUM.

91. I. Infanti &c. conferens primam Tonsuram, ab istius collatione per annum:
92. II. Justam aetatem non habentem sacris initiis, ab omnium Ordinum,
93. Non etiam prima Tonsura, collatione per sententiam:
94. Ordinatus ab Ordinum executione ipsò Jure, suspensionem incurrit:
95. Nisi Ordines solum Minores,
96. Vel Majores bona fide receperit.
97. Eandem censuram incurrit ante justam aetatem ordinati Regulares.
98. III. Eòdem die conferens duos Ordines sacros, à collatione utriusque:
99. Eos recipiens, à posterioris duntaxat executione est suspensus.
100. IV. Extra consueta tempora Ordinans, illicitè collati,
101. Istoque superiorum Ordinum collatione privandus:
102. Ordinatus autem à suscepti Ordinis executione suspensus est,
103. Donec censura hac à Papa,
104. Vel à proprio Episcopo relaxetur.
105. V. Interstitiorum violatio pœna arbitraria obnoxia est.
106. VI. Sine licentia in diœcesi aliena Ordines,
107. Et primam etiam Tonsuram conferens, à Pontificalium:
108. Ordinatus à suscepti Ordinis executione suspensus est.

109. VII. Sine Dimissoriis subditum unum suum Ordinans, per annum à ita collati,
110. Et caterorum quoque Ordinum collatione:
111. Ordinatus ab Ordinum ita superiorum usu suspensionem,
112. Ipso jure latam incurrit:
113. Licet ita collati sint Ordines tantum Minores,
114. VIII. Ultramontani, ab Italo sic ordinati, suspensionem Papa reservatam incurrit.
115. IX. Sine Titulo sacris initiis admenta praestare Ordinans,
116. Istius successores, & Archidiaconi tenentur.
117. Ordinatus, si à culpa, etiam à pœna immunis:
118. Secus, ab Ordinum executione suspensus est.
119. X. Paciscens, ne super alium molesteretur, triennio suspensus est ab Ordinum collatione.

IN eos, qui contra sanctiones Canonicas hæctenus declaratas ad Ecclesiasticos Ordines quemquam promoverè, eosve suscipere tenent præsumunt, variæ pœna pro temerarium attentionum varietate Jure sunt constitutæ.

Et primò quidem Episcopus vel alius, si infanti, illiterato, conjugato, vel diœcesano alieno sine superioris sui licentia (extra casus Jure specialiter permittos) Clericalem seu primam Tonsuram conferre præsumat, ab istius collatione per integrum annum ipsò Jure suspensus est, Constitutione Bonifacii VIII. relatâ e. fin. junctâ Glossâ fin. in 6. ut in eo, in quo peccavit, puniretur, c. *Quæp-vit* 2. De his, quæ à majori. Quæ ratio sùm etiam militet contra eum, qui ejusmodi per-

modi personæ conferre præsumit Ordines minores, hunc quoque censurâ istâ affici, existimat Sotus in 4. dist. 25. q. 1. art. 2. Verùm, quia pœnales Juris dispositiones ob solam rationis identitatem vel majoritatem ad casum, sub lata verborum forma non comprehensum, porrigendæ non sunt, Reg. Odis 15. & Reg. In panis 49. junctâ Glossâ V. Eodem in 6. in eos, qui primam seu clericalem Tonfuram in casu non licito temere conferunt, c. fm. cit. statutam suspensionis censuram in illos, qui in simili casu temere conferunt Ordines minores, trahendam meritò negat Suarez de Censuris dist. 31. f. 5. n. 3. quòd, ut personis inhabilibus prima tonsura non conferatur, c. fm. cit. specialiter cautum sit; ne janua temere aperiatur ad Ordinem clericalem, quem illius tonsuræ collatio inducit; in quam rationem cum Ordinationis alterius cujuscunque temeraria attentatio non impingat, istius punitio aliunde petenda erit, quàm ex c. fm. cit.

92. Secundò, sacrum aliquem Ordinem scienter conferens non habenti legitimam ætatem, suspensionem à collatione Ordinum, non ipsò Jure, sed per sententiam imponendam incurrit, ex rescripto Honorii III. c. Vel non est 14. qui textus, cum ab Ordinum collatione suspensionem in Episcopum constituat generaliter, & absque ulla inter Ordines distinctione, de suspensione non à solius Subdiaconatus male collati, sed ab omnium Ordinum collatione exaudiendus est cum Glossâ & Hostiens. V. Suspendentes & Fagnano n. 32. ut Episcopus irregularitatem contrahat, si eâ suspensione insuper habitâ conferat Ordines minores: imò solummodo primam Tonfuram; quòd, licet hæc non sit Ordo, sit tamen ad hunc via seu dispositio; ut, Ordinum collatione prohibità, ipsius quoque col-

latio inhibita intelligatur; cum, quia aliquò prohibità, prohibitum est omne id, per quod ad illud pervenitur, Reg. Cum quid unâ 39. in 6. tum verò; quia primæ tonsuræ collatio Ordinis Episcopalis, & ad Ordinum collationem præparatorius est actus. At esto, hoc ita sit, postquam tamè Tonfura illa in numerum Ordinû admittitur non est, n. 3. c. Vel non est cit. dispositio à collatione Ordinum trahenda non est ad primam Tonfuram; quòd tanquam pœnalis coarctanda potius stictâ, quàm latâ interpretatione ab expressis Ordinibus extendenda sit ad primam Tonfuram, quæ expressa non est; ut adeo ob infantis, vel alterius legitimam ætatem non habentis, promotionem ad Ordinem sacrum ab Ordinum collatione suspensus, clericalem illam Tonfuram sine irregularitatis contrahendæ periculo valeat conferre; cum irregularitas non contrahatur, præterquam in casibus Jure expressis, c. Is qui 18. pr. de Sent. excom. in 6. primæ Tonfuræ autem collatione, ab ejusmodi suspensio attentatâ, irregularitatem contrahit, expressum non sit hoc ipsò; quòd, illius collationem ejusmodi suspensio interdictam, expressum non sit, c. Vel non est cit.

94. Is verò, qui talem, sive majorem Ordinem ante legitimam ætatem recepit, licet Ordinis recipiat characterem; quòd ad istius valorem certa ætas non requiritur, ab illius tamen executione usque ad legitimam ætatem, c. Vel non est cit. Veteri: modernò autem Jure Constitutionis Pii II. quæ incipit Cum ex sacrorum edita 5. Cal. Decemb. 1461. perpetuò est suspensus; ut si, antequam ab hac censura absolutus sit, in suscepto Ordine sacro ministrare præsumat, incurrat irregularitatem, & ultra alias pœnas beneficis Ecclesiasticis privari possit, Navarrus

Navarrus *Manual. cap. 25. n. 97.* Covarruv. in *Clement. Si furiosus p. §. 1. n. 4. Quaranta V. Ordo pr. & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 16. n. 15.*

95. Excipiuntur tamen & suspensionis poenam non incurrunt, Primò, si ante legitimam ætatem, etiam malâ fide, recipiant Ordines minores; quia istorum collationi certa ætas, & præmatura receptioni censura aliæ poena imposita non reperitur, Navarrus *ad hanc Rubr. Consil. 31. n. 4. cit. Suarez s. 1. n. 23. & Barbosa n. 14.*

96. Excipiuntur secundò, sacro etiam Ordine ante legitimam ætatem initiati bonâ fide; quòd v.g. parentum vel superiorum testimonio decepti in iusta ætate se constitutos, existimârunt, *cit. Suarez n. 26. & Barb. n. 20.* quia suspensio non incurritur, nisi ob gravem culpâ, quam tales non commiserunt: & *cit. Constitutio Pia* ante legitimam ætatem ordinati propositâ censurâ ligantur, si id fecerint *Scienter*: quæ sacri Ordinis receptio supponit dolum, deficientem in eo, qui Facti aut etiam Juris ignorantia, dummodo hæc crassa aut supina non sit, ante legitimam ætatem ordinatus fuit; ut adeò talis à censura illa excusetur, *c. Si verò 4. de Sent. excom. §. c. Ut animarum 2. de Constitut. in 6. &* si ante legitimam ætatem ministrat, licet graviter peccet, non tamen contrahat irregularitatem, *arg. c. Is qui cit. iustâ* autem ætate superveniente in illo ministrare valeat sine prævia absolutione vel dispensatione, Covarruv. *cit. §. 1. n. 4. Palao tract. 27. disp. univ. p. 7. n. 9. & Barbosa n. 20. cit.*

Neque in contrarium facit; quòd *c. Vel non est cit.* in Diaconum ordinatus tredecim annorum puer, propter injuriam Ordini sacro illatam, à Prælato ab officii executione usque ad legitimam

ætatem fuerit suspensus: licet ipse non peccâsse, sed per simplicitatem prælati paruisse videatur; quia ea pueri suspensio non fuit vera censura; cum contracta non fuerit ob contumaciam & in poenam ipsius ordinati: & ab isto ejus violatione irregularitas non contrahatur: sed fuerit simplex prohibitio propter defectum ætatis, sacri Ordinis, sicut collationem receptionemque, sic & executionem non admittentis sine Apollolico dispensatione: qua temeraria ordinationis odiò & in quamdam ordinantis poenam à Papa indulta non fuit, ut in *c. cit.* cum Glossâ *V. Injuriam* notant Litsman *n. 2. & cit. Suarez disp. 27. §. 4. n. 3.*

Excipiunt aliqui tertio Regulares, sacrum Ordinem ante legitimam ætatem scienter recipientes; quòd *c. Vel non est cit. & Constitutio Pia* expressè loquitur de clericis: quorum nomine non veniunt Religiosi, & propterea interdicti Ecclesiastico in Clerum latò non afficiuntur, teste Panormit. *in c. Bone 3. de Posul. Pralat. n. 2. & Sylvestro V. Interdictum 2. n. 17.* Sed, ut hoc verum sit, quando interdictio causam solus Clerus, aliud tamen dicendum est, quando Canonica prohibitio æqualiter recipit clericos Seculares & Regulares, illique transgressione æqualiter utriusque delinquant: sicut contingit in prohibitione ordinationis ante legitimam ætatem, istiusque transgressione; quarum poena de illâ, & istius poenis, clericos Regulares perinde ut Seculares affici, cum Rodriguez *Regular. Q. 2. Tom. 3. §. 2. art. 8. Miranda Manual. Pralat. tom. 1. §. 39. art. 6. & aliis Regularium D.D. censet Barbosa cit. alleg. 16. n. 25.*

Tertio, Episcopus duos sacros, videlicet Diaconatus & Presbyteratus Ordines eodem, vel continuatò jejuniò duobus diebus con-

bus conferens, ab ejusmodi Ordinis utriusque collatione: is verò, qui duobus ejusmodi ordinibus ita fuit initiatus, à posterioris duntaxat sive ultimò suscepti Presbyteratùs Ordinis executione suspensionem incurrit, *c. Literas* 17. cujus *V. fm. Innocentius III. Prefatum*, inquit, *Bononiensem Episcopum*, qui eundem clericum Sabbathò in Diaconum, & sequenti die Dominicò, continuatò jejuniò, in Presbyterum ordinàrat, à collatione Ordinum, Diaconii scilicet & Presbyterii: alterum verò, sive ita ordinatum, ab executione officii sacerdotalis tamdiu volumus manere suspensos, donec de illis aliter disposuerimus: quem textum de suspensione imponenda per sententiam, Panormit. in *c. cit. n. 2. Suarez cit. disp. 31. s. 1. n. 41.* & Pirrhing ad hanc Rubr. n. 108. Barbosa autem in *c. cit. n. 4.* cum Navarro *Manual. cap. 25. n. 71.* & Laiman *Lib. 5. tract. 9. cap. 5. n. 10.* de illa à Jure imposta accipiunt, *arg. c. Cùm H. 2. De eo, qui sursum.* Ratio cur, licet in unius tantùm Ordinis vel collatione vel receptione deliquerit uterque, ordinans tamen à collatione utriusque, ordinatus autem ab unius scilicet ultimò recepti Ordinis executione suspensus sit, ea fuit; quòd culpa Ordinantis, ratione eminentioris statùs & officii, prudentiam & circumspectionem majorem exposcentis, major fuerit, quàm ordinati, *Glossa fm. in c. Literas cit.*

100. Quartò, seclusò privilegiò Apostolicò vel dispensatione, Ordines extra consueta tempora conferens, privandus per sententiam est potestate conferendi Ordines, quos illicitè contulit, *c. Sane* 2. *& c. Cùm quidam 8. junctà Glossà V. Canonica:* eaque privatio vel suspensio per sententiam inflicta perpetua est, duratque, donec restitutionis vel absolutionis gra-

tiam consequatur, *c. Cùm quidam cit. in fine*, ubi *Glossa fm. Laiman. n. 1.* & *Barbosa de Offic. Episc. alleg. 17. n. 9.*

Quantumvis autem hæc privatio vel suspensio à certi duntaxat *vg. Diaconatus* Ordinis collatione sit, & non obster, quò minus eà ligatus minores & sacrum etiam Subdiaconatus Ordinem valeat conferre, Ordinis tamen Diaconatu superioris impedit collationem; ut in illo locus sit *Regulæ, Cui non licet, quod est minus, etiam non licet, quod est majus*, *Barbosa Loc. Commun. lib. 14. cap. 53. axiom. 5.* quòd, licet in Presbyteratu non deliquerit, se tamen ejus collatione indignum fecerit, in minore delinquendò, *arg. l. Cui pacto 5. ibi, Ne, qui caret minoribus, fruatur majoribus ff. de Servis export. Panormit. in c. Vel non est cit. n. 5. Hostiens. ibid. n. 4. Sylvester V. Suspensio n. 5. & Fagnan. in c. cit. n. 16.*

101. li verò, qui privilegiò vel dispensatione Apostolicà seclusà extra consueta tempora ordinati sunt, suspensionem ab Ordinibus ita susceptis incurruat, *c. Sane & c. Cùm quidam cit.* quam, hodie saltem, vigore *cit. Constitutionis Pii II.* ipsò Jure contrahi, res est omnino explorata: & si eà suspensione durante, sive ante absolutionis gratiam obtentam, in ejusmodi extra consueta tempora susceptis Ordinibus ministrare præsumant, irregularitatem incurruunt: imò Ecclesiasticis beneficiis, quæ obtinent, privari possunt, *Laiman in c. Cùm quidam cit. n. 1. & cit. Barbosa alleg. 16. n. 10. Ubi*

102. Dubium occurrit, an ab hujusmodi suspensione absolvere Episcopus possit. Possit, si suspensio sit occulta, res hodie certa est, ex *S. Synodo Trident. Sess. 24. exp. 6. de Reformat.* De casu autem, quò ea occulta non est, dubio ansum præ-

M m m   bent duo

bent duo in speciem sibi aduersantes textus, *c. Cum quidam & c. Consultationi* 16. quorum priori relatum Urbani III. ad Archiepiscopum Pisanum rescriptum est, *sic Ordinatos à susceptis ordinibus, siue istorum executione, tamdiu reddere debes expertes, donec apud Nos restitutionis gratiam consequantur*: posteriori ab Archiepiscopo Baranensi de huiusmodi ordinatis consultus Gregorius IX. respondit, Archiepiscopum *Sustinere posse (primò eis imposità penitentia competenti) in susceptis Ordinibus ministrare.* Quod Gregorii rescriptum secutus Pirrhing *ad hanc Rubr. n. 107.* cum Glossa *fin. in c. cit. & Panormit. ibid. n. 4.* à proposita censura absolutionem adstruit Episcopo: eamque reddit rationem; quòd generatim à suspensione, quam propter delictum canon imponit aut imponi precipit sine certi temporis determinatione & reservatione, absolvere valeat Episcopus, si reus à contumacia recedens Ecclesiæ mandatis parere velit, *c. Ex literis 11. de Constitut. & c. Nuper 29. de Sent. excom. cit. Suarez disp. 29. f. 1. n. 19. Avila p. 3. disp. 6. concl. 4. & Laiman Lib. 1. tract. 5. p. 3. cap. 4. n. 2. §. Veruntamen.*

104. Ne autem huic resolutioni aduersetur, *c. Cum quidam cit.* relatum rescriptum Papæ Urbani, istò absolutionem vel dispensationem à Papa sibi specialiter reservatam, cum Glossa *in c. cit. V. Apud Nos & Panormit. n. 5.* notat Pirrhing *l. cit.* eamque reservandi causam fuisse, ait; quòd proprius ordinati Episcopus, cui aliàs absolutio competeret, ipse deliquerit, Ordines illi extra consueta tempora conferendò. Hinc certè pœnæ impositio à Papa non ipsi, sed Metropolitanò, non tanquam iudici Ordinario; cum in suffraganei sui subditum jurisdictionem non haberet, nisi in casi-

bus iure expressis, *c. Pastoralis 11. pr. de Offic. Ordin.* sed tanquam delegato commissa fuit, absolutione ex eadem causa sedis Apostolicæ reservatà: licet aliàs reservata non sit, *c. Consultationi cit.*

Quintò, in Episcopum, qui temporum interstitiis v. g. annuis, quæ inter sacrorum Ordinum collationem à Concilio Tridentino *Sess. 23. cap. 11. & 12. de Reformat.* præscripta sunt, non levatis, & per dispensationem (cujus gratiam subditis suis facere ipse potest, *cap. 11. 13. & 14.*) non relaxatis, aliis cui v. g. diocæsano alieno, quocum in illis à proprio Episcopo dispensatum non est, aut etiam sine ulla rationabili causa subdito suo duos sacros Ordines conferat, sicut & in eum, qui duos ejusmodi Ordines sic recipit, suspensionis aliæ censura aut pœna iure constituta non recipitur. Eos tamen, tanquam voluntarios sanctionum Ecclesiasticarum transgressores, pœnis superioris arbitrio imponendis obnoxios, cum Navarro *ad hanc Rubr. confil. 4. Zerola Prax. Episc. p. 1. V. Ordo §. 3. & p. 2. V. ad §. 1. & alius censet cit. Barbosa alleg. 18. n. 11.*

Sextò, Episcopus clericis etiam in Ordinibus in aliena diocesi sine expressa licentia proprii istius Episcopi, & lecto vacante Capituli conferre præsumens suspensionem à Pontificalium, siue omnium actuum Episcopalis Ordinis propriorum exercitio; ipsò iure incurrit, ex decreto S. Synodi Trident. *Sess. 6. cap. 5. de Ref. Sine Expressa*, inquam; quia ad censuram hanc evitandam non sufficit licentia tacita, vel ex futuræ ratihabitionis spe præsumpta, ut in *c. Eos qui 2. n. 6.* notat Laiman *n. 6. & cit. Pirrhing n. 105.* Eidem suspensionis pœnæ etiam, si in aliena diocesi sine ejusmodi licentia primam tonsuram conferat, Episcopum esse obnoxium, cum *cit. Navarro*

fil. 29. n. 7. & aliis rectè sustinent *citt.* Barbosa *alleg. 6. n. 15.* & Laiman *n. 8.* quòd, licet prima Tonsura non sit Ordo, ejus tamen collatio actus sit Pontificalium, *cap. 5. cit.* in aliena diocesi sine istius Episcopi licentia generaliter interdictus; cùm, Jure communi primàque institutione spectatà, solis Episcopis competat.

108. Ii verò, qui à suo etiam Episcopo in aliena diocesi, bonà etiam fide; quòd illum ab Episcopo loci Ordinario licentiam habere existimàrint, ordinati sunt, Ordinum ita receptorum executionem non habent: donec ab Episcopo, loci peractæ Ordinationis, cum eis fuerit dispensatum, *cap. 5. cit.* quòd, sicut sententia à judice non suo vel extra territorium lata non valet, *arg. l. fin. ff. de Jurisdic. & c. fin. de Constitut. in 6.* sic intra fines alienæ diocesis sine istius proprii Episcopi licentia celebrata ordinatio, quoad legitimam Ordinum executionem, irrita habeatur, *can. Episcopum 9. q. 2. Laiman in c. Eos qui cit. n. 6. & cit. Pirrhing n. 105.*

109. Septimò, Episcopus & quivis alius prælatus scienter, vel per ignorantiam affectatam aut aliud figmentum vel prætextum quæsitum, alienæ diocesis clerico absque proprii istius Episcopi licentia sine Dimissoriis Ordines conferre præsumens, à collatione Ordinum suspensionem annuam ipsò Jure incurrit, ex rescripto Bonifacii VIII, *c. Eos qui 2. in 6.* & decreto Tridentini *Sess. 23. cap. 8. sine de Reformaz.* quæ poena innovata est ab Innocentio XII. *Constitut. quæ incipit Speculatores pridie Nonas Novemb. 1694. publicatâ.* ut dictum *n. 64.* Hinc

Dabium oritur, an alienum diocesanum sine licentia proprii ita ordinans suspensionem annuam ab eorum duntaxat, quos temere contulit, vel aliorum

quoque Ordinum collatione incurrat. A primæ tonsuræ collatione talem non suspendi, patet ex dictis; quòd textus disertè loquatur de collatione Ordinum: prima Tonsura autem Ordo non sit. Eà etiam suspensione non omnium, sed male collatorum tantùm Ordinum collationem affici & impediri, volunt Joan. Monach. Dominicus & Vivianus *in c. cit.* ut poena congruat delicto, & ordinans in eo tantùm, in quo peccavit, puniatur.

Sed verius ea suspensione non illorum tantùm, sed omnium Ordinum collationem affici & impediri, cum Glossa *in c. cit. V. Ordinum* sustinet *citt.* Suarez *disp. 31. s. 5. n. 5.* Laiman *n. 2.* & Pirrhing *n. 98.* Ratio est; quòd *c. Eos qui cit. & cap. 5. cit.* suspensio à collatione Ordinum imponatur generaliter & indistinctè: Jus autem generaliter aliquid statuens generaliter sit exaudiendum: & ubi illud non distinguit, nec nos distinguere debeamus, *can. Si Romanorum 1. disp. 19. & can. Consulisti ibi, Quod SS. Patrum documentò sancitum non est, superstitiosâ adinventione non est præsumendum 2. q. 5.* cùm Papa, si ab ordine tantùm malè collato suspensionem incurri voluisset, id fuisset expressurus, sicut expressit, *c. Literas 13. & c. fin. cit.* Rationi huic non parùm roboris addit; quòd *c. Eos qui cit. V. fin.* clericis Episcoporum, ob temerariam alieni subditi ordinationem suspensorum, subditis casu, quò illorum suspensio manifesta est, generaliter licentia detur pro Ordinum collatione adeundi Episcopos vicinos, non obscurò argumentò, proprios ipsorum Episcopos ob ordinationis temeritatem suspensionem ab omnium Ordinum collatione incurrisse; cùm, si à solorum temere collatorum, & non ab omnium Ordinum collatione suspensionem incurrisent, Ordines à vicinis

IIO.

Episco-

MA m 2

Episcopis petendi licentia ad Ordines, ab Episcopo temere collatos, restricta fuisset.

Neque temerariae unius Ordinis collationi imposita ab omnium collatione suspensio excedit culpam; cum quia non perpetua, sed annua duntaxat est: tum verò; quia, licet ultra Ordinem temere collatum porrigatur, non tamen excedit mensuram delicti, sacrorum canonum, ejusmodi Ordinationem ad rerum confusionem aliàque publica incommoda vitanda interdientium, transgressione commissi, ut *arg. c. Vel non est cit.* observat *cit.* Suarez n. 5.

III.

In clericum autem, sine Dimissoriis five licentia proprii, ab Episcopo aliòve praelato alieno scienter ordinatum, *c. Eos qui cit.* nihil speciale statuitur, sed tantum rata habentur, quæ in eum statuta sunt iure anteriori, *can. 1. can. Si quis 3. dist. 71. can. 1. Sc. 9. q. 2.* quibus locis rata non habetur ejus ordinatio; ut, licet Ordinis imprimat characterem, ejus tamen non tribuat executionem: nisi ista proprii Episcopi dispensatione conferatur, *can. Lugdunensis 10. cit. q. 2. ut in c. Eos qui cit.* notant Glossa *V. Statuit* Joan. Monach. n. 8. & Francus n. 5, quò sensu acceptos canones illos secuta est S. Synodus Tridentina *Sess. 27. de Reformat.* cujus *cap. 8. Si secus*, inquit, *stat*, ab alieno Episcopo sine Dimissoriis à proprio acceptis, ordinatus suspensionem à susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedit, sit suspensus.

Conciliare hoc decretum & canones illos Pius II. *Constitut. cit.* ex parte declarat, dum illis statutam suspensionem istiusque violationi impositam irregularitatem ab ordinato, & ipso etiam ordinante, incurri, ait, *ipsò Jure*, ut rectè observat Barbosa *cit. alleg. 8. n. 10.* ex parte verò ab illis recessisse videri potest,

dum illam incurri ait, sine licentia proprii Episcopi attentata collatione & receptione Ordinum sacrorum: quorum expressione ejusmodi collationem & receptionem Ordinum minorum exclusam, existimat *cit. Pirrhing n. 102.* ut hos sine proprii Episcopi licentia subdito non suo scienter conferens ac recipiens, licet tanquam sacrorum canonum in re grati transgressores, gravi poenæ arbitrarie obnoxii sint, propriè dictam tamen suspensionem & irregularitatem non contrahant.

Verisimilius tamen, hujusmodi temeraria collatione receptioneque Ordinum minorum ab ordinante & ordinato suspensionem propriè dictam, istiusque violatione irregularitatem, ipso Jure contrahi, cum Navarro *Manual. cap. 27. n. 163. Quaranta V. Ordo §. Secunda limita* & aliis defendit *cit.* Barbosa n. 10, quòd Constitutione Piana, cum de ista sacrorum Ordinum collatione agat, Ordinum minorum collatio receptioque omnino intacta &, tanquam casus omnisus, relicta fuerit sub dispositione iuris anterioris, *can. cit.* à Concilio Tridentino postea confirmata *cap. 8. cit.* sine proprii Episcopi licentia Ordines, absque ullo inter majores & minores discrimine, conferentes recipientesque censuræ ipso Jure subiiciente verbis, *Sit suspensus*, quibus latam à Jure, & non ab homine imponendam, suspensionem denotari & induci, cum Felino in *c. Rodolphus 25. de Rescriptis à n. 25.* monent Tiracalli in *l. Si unquam 8. C. de Revocand. donat. V. Revertatur n. 180.* & Suarez *Lib. 1. de LL. cap. 6. n. 28.*

Dixi *Scienter* & *Mala fide*; quæ tam ordinans quam ordinatus à suspensionis poenæ excusatur, absque Dimissoriis seu proprii Episcopi licentia ordinans conferendò subdito alieno, & hic illis ita reser-

ita recipiendò; quod ille, hunc subditum suum esse aut à proprio Episcopo licentiam habere: iste verò sive Ordinatus, ordinantem suum Episcopum aut Ordines sibi conferendi licentiam habere, bonâ fide existimârunt, *cit. Barbosa num. 3. & 23.*

114. Oâvò, Episcopus Italus ultramontano vg. Germano alicui, literas Dimissorias ab Originis, domicilii, vel loci beneficii Episcopo acceptas, non exhibenti sine speciali licentia Papæ conferens gravius quàm alti, subditos non suos ita ordinantes, delinquit &, ultra prædictam suspensionem, aliis poenis superioris arbitriò infligendis obnoxius est. Ultramontanus autem ab illo sic ordinatus ab ordinum ita susceptorum executione suspensione, sedis Apostolicæ relaxationi reservatam, ipso Jure incurrit, *c. 1. in 6. ubi Glossa V. Clericum & V. Suspensos, Laiman q. 3. & Barbosa alleg. cit. n. 6.*

115. Nonò, sine Mensæ, sive competentis sustentationis Titulo aliquem ad sacrum Ordinem promoventis ordinatio Veteri Jure irrita eatenus habetur; ut ordinis ita suscepti, licet conferat characterem, non tamen tribuat executionem, *can. 1. & can. fin. dist. 70.*

Modernò verò Jure, suspensione hæc, saltem respectu eorum, qui nullâ suâ culpâ sine congruæ sustentationis Titulo ad sacros Ordines promoti sunt, sublatâ, Episcopus ordinato de necessariis alimentis, si ista aliunde non habeat, providere tenetur, donec ad congruam sustentationem sufficiens beneficium Ecclesiasticum consequatur, *c. Episcopo 4. c. Cum secundum 16. de Præbenâ, & dignit. & c. Si Episcopus 37. eâdem Rubr. in 6. ne cum Ordinis sui statûs clericalis opprobrio mendicare vel sordidum aliquem quæstum exercere cogatur, can. Diaconi 23. §. Nunc autem, dist. 93. & Concil. Trid.*

sess. 21. cap. 2. de Reformat. Ugolinus de Offic. Episc. cap. 26. §. 15. & Palao Tract. 27. disp. Unic. p. 12. n. 1.

Episcopò autem, à quo clericus sine Titulo majoribus initiatus est, vita fundâ, illi donec competens beneficium consequatur, necessaria vitæ subsidia subministrare tenentur successores in dignitate vel administratione; ac proinde Episcopali sede vacante Capitulum, *c. Cum secundum cit. ibi, Per ordinatores & successores eorum provideri volumus ordinatis, Glossa in c. cit. V. Successores & Panormit. n. 10.* Ratio est; quòd Episcopus Ordine sacrò initiandò aliquem, qui sustentationis congruæ titulum non habet, se obligare censetur, imò à Jure obligetur, ad eum de Mensâ Episcopali alendum, donec ei de beneficio fuerit provisorum: eaque obligatio, tanquam onus reale Mensæ Episcopalis, transeat ad successores, *arg. c. Ex literis 5. de Pignoribus.*

Ad eandem sustentationem, donec ista aliunde suppetat, & ante ipsum Episcopum ordinantem istiusque successores, tenetur Archidiaconus sive, ut apud nos, Vicarius in spiritualibus generalis aut alius, cujus officii est, ordinandos examinare & admittere: si per negligentiam titulo carentem approbet & Episcopo præsentet, *Glossa in c. Ad hæc 7. V. Examinentur in fine de Offic. Archidiacon. Hostiens. de Scrutin. in ord. sac. n. 4. Laiman in c. Si Episcopus cit. n. 14. §. Secundò & cit. Pirrhing n. 111. §. Tertiò.*

Is verò, qui sacrò Ordine sine Titulo initiatus est, an culpâ vacet aut lecus, multum interest; cum, si vacet culpâ, quòd congruæ sustentationis defectu sincere exposito ab Episcopo nihilominus promotus sit, suspensionis aliâve pœnam Ecclesiasticam non incurrat, sed juxta *c. Cum secundum cit. & c.* alimenta ab Episcopo

M m m 1 scopo

116.

117.

scopo consequatur, donec ipsi provifum sit de beneficio competente, ut Garcia p. 2. de Benef. cap. 5. n. 28. Gonzalez ad Reg. 8. Cancell. Gloss. 5. §. 10. n. 22. & alius DD. relatis tradit cit. Barbosa alleg. 20. n. 27. Si autem in culpa sit, & beneficii vel patrimonii titulum, quem non habuit, fingendò Episcopum deceperit, verifimiliùs cit. can. 1. & can. fin. dist. 70. latam ab Ordine executione suspensionem; & si in suscepto Ordine sacro ministrare presumendò censuram violet, irregularitatem incurrit, quin Episcopus istiusque in dignitate vel administratione successores vel Archidiaconus ipsum alere teneantur, Navarrus cit. cap. 27. n. 158. Suarez cit. disp. 31. s. 1. n. 35. Laiman in c. Cum secundum cit. n. 5. cit. Barbosa n. 33. Fagnanus in c. cit. n. 68. & Pirrhing n. 112. Ratio est; quòd c. Cum secundum cit. antiquis canonibus five can. 1. & can. fin. cit. prodita suspensio sublata tantum fuerit, quatenus ordinati suspensio introducta fuit in injuriam five odium Ordinantium, hoc est, Episcoporum, clericos Titulo carentes ad sacros Ordines scienter promoventium: non etiam, quatenus imposta fuit iis, qui Titulo malitiosè confictò Episcopos ad sui ordinationem induxerunt; cum verifimile non sit, c. cit. in malitiosè decipientium favorem aliquid introductum, & correctos canones antiquos, ut rectè observat Fagnanus n. 69. id confirmans auctoritate S. Congregat. Card. Tridentini Interpp. quæ super hoc articulo consultata die 27. Novemb. 1610. declaravit, ad hunc casum relata suspensionis pœnam ante Concilium, scilicet c. Cum secundum cit. non fuisse correctam: & clericum, qui adhibetò dolo confictòque Titulo Ordinatorem decepit, esse ipsò Jure suspensum, carerèque Ordinum executione.]

Accessit postea Constitutio Urbani VIII. quæ incipit Secretis edita 1. Decemb. 1624. quæ fictò, falso vel fiduciariò patrimonii Titulo ordinatis perpetua suspensio imponitur his verbis, Promoti verò perpetua suspensionis pœnam ab omni spe dispensationis à sede Apostolica obtinenda incurrant, eò ipsò insuper promotos hujusmodi ac etiam eos, qui cum falsis vel fictis aut fiduciariis patrimoniis titulis scienter se ad Ordines hujusmodi promoveri fecerint, non solum predictis, verum etiam majoribus arbitrio nostrò pro tempore existentis Romani Pontificis infingendis pœnis &c.

Quod si sacra ordinatio sine competente Mensæ Titulo facta est, culpa usque, tam ordinantis quàm ordinati huic, donec ad congruam sustentationem sufficiens beneficium consequatur, necessaria vitæ subsidia subministrandi obligationem, c. Episcopo c. Cum secundum cit. iste verò five ordinatus à susceptorum ordinum executione suspensionem ipsò Jure contrahit, can. 1. & can. fin. cit. Pirrhing cit. n. 112. in fine.

Decimò, si Episcopus vel ordinatus alius clericum ad sacrum Ordinem sine Mensæ Titulo promoveat interveniente pactione, ne ab ordinato super beneficio vel alimentatione molesteretur, ipse à Ordinum collatione triennalem: Ordinatus verò à sacri Ordinis ita suscepti executione suspensionem ipsò Jure incurrit, donec illa à sede Apostolica relaxetur, c. Si quis ordinaverit 45. de Simonia. Ratio est partim; quia talis ordinatio est in fraudem canonis, ordinatorem ad beneficium clerico sine Titulo sacris initiato conferendum & alimenta, donec competentis beneficium consequatur, ministranda obligantis, c. Episcopo c. Cum secundum cit. &c. partim verò; quia ejusmodi pactio simoniaca est; cum ea ordinatus jus

natus jus ad beneficium & alimenta petenda, ex canone sibi competens, ordinatori remittat pro sacra ordinationis consecutione: quod jus cum pretio aestimabile sit, ejus cessio & obligationis ad conferendum sibi beneficium vel præstanda alimenta remissio pro sacra ordinatione

simoniae labe est infecta, c. *fin. de Pallio* & c. *Super eo 7. de Transact.* & c. *Si quis ordinaverit cit. junctâ Rubricâ de Simonia*, Suarez *cit. disp. 31. s. 4. n. 27.* & de *Simonia cap. 56. n. 13.* & Pirthing *ad Rubric. de Simonia n. 159.*

TITVLVS XII.

De Scrutinio in Ordine faciendo.

SUMMARIUM.

1. Scrutinii usus in Baptismo & Ordine.
2. In hoc primò sit integrò mense:
3. Secundò aliquot diebus ante Ordinationem:
4. In quo in Ordinandi genus.
5. Personam, aetatem, institutionem,
6. Vitam morèsq; ,
7. Doctrinam,
8. Et Fidem inquisitio fit.
9. Tertiò in ipsa Ordinatione:
10. In qua dignus dicitur, cujus defectus nequit probari.

1. Scrutinium, à *Scrutando* sic dictum, duobus Sacramentis præmitti ab Ecclesia consuevit: & imprimis quidem Baptismo, c. *His qua 11. de Majorit. & Obed. & c. Cum dilectus 2. de Capell. Monach.* ad quem priusquam admitterentur, Catechumeni in Scrutiniis, per Quadragesimam institui solitis, ab eo, qui Ecclesiae præerat, examinabantur, Gonzalez *in c. His qua cit. n. 4.* Deinde Ordini, c. *Unicò hic:* cui præmitti solitum Scrutinium aliud non est, quàm exa-

men, sive, inquisitio de ordinandorum dignitate, Ordinationi præmittenda ab eo, ad quem spectat, *can. Nullus 2. cap. Quando 5. dist. 24. & c. cit.* Præscriptum autem à Jure est Scrutinium sive examen triplex.

Primum, ex commissione Episcopi, 2. à parochò vel alio delegato faciendum, ex decreto S. Concilii Tridentini *sess. 23. cap. 5. de Reformat.* exposcentis, ut *Ad minores Ordines promovendi bonum à parochò & à magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant.* Hi verò, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante Ordinationem Episcopum adeant, qui parochò vel alteri committat, ut nominibus & desiderio eorum, qui volunt promoveri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, aetate, moribus & vita à fide dignis diligenter inquirat: & literas testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quàm primùm transmitat: cujus Decreti saluberrima dispositio usu non ubique est recepta. Germaniæ etiam nostræ plurimum Diocesium Ordinarii istius Scrutinii locò